

ESPERANTISTA

REVUO POR ESPERANTO EN ĈEĤOSLOVAKIO

Eldonas Esperanto-Asocio en ĈSR, Praha XIX, Uralské nám. 9. — Redaktas dr. Stan. Kamarýt.

W. Solzbacher: Světová organisace a světový jazyk

„Každý den pařížské konference dodává doklady o překážkách, vztyčených lidskou řečí,“ kabeloval svému listu Hal O'Flaherty, dopisovatel Chicago Daily News. „Překlady každého vyřčeného slova do francouzštiny, angličtiny, ruštiny dráždí a ohrožují dobré mezinárodní styky. Uším francouzským a anglosaským zní ruština skřípavě jako vrtáček dentisty. A stejně silný nepříjemný pocit, o tom není pochyby, mají Rusové vzhledem k oběma druhým jazykům. Překlady z ruštiny do angličtiny nebo francouzštiny jdou rychle. Naopak francouzština a angličtina jsou převáděny pomalu a přerušovaně do ruštiny ...“

Zpráva pana O'Flahertyho je jedním ze sta pozorování o potížích, vzniklých na pařížské mírové konferenci z otázky jazykové a z nouzových metod, užitých k jejímu řešení. Podobné stížnosti bylo slyšeti o každé větší mezinárodní konferenci. Nevyřčené přiznání, že jazyková úprava o užívání jazyků není uspokojující, lze vyčísti ze skutečnosti, že jsou v ní prováděny časté změny. Shromáždění organisace Spojených národů, na příklad, hodlá zavést sluchátkový systém (File-ne-Finlay Translator), používajíc zkušeností, získaných u soudu nad válečnými zločinci v Norimberku. Dana A. Schmidt popsal nám v The New York Times Magazine tento systém, jak se ho užívá v Norimberku, kde může každý, stisknuv knoflík, vybrati si jednu ze čtyř řečí k sledování procesu. Článek ukazuje svízele, které vadí, aby tento systém uspokojoval.

„Mechanické problémy jsou toliko malou částí svízelů komandera severoamerického námořnictva Alfreda Steera Ir-a, který je těmito věcmi pověřen. Jeho nejtěžší problém je v lidech. Aby vytvořil prvotní osazenstvo třiceti šesti překladatelů, bylo vyzkoušeno šest set lidí. Práce vyžaduje velikého nervového napětí a tlumočníci jsou lidé temperamentní. Je tu permanentní výměna personálu. Nedávno mnoho Američanů odešlo a bylo nahrazeno Francouzi, Holanďany, Švýcary.“

Může se přiznati, že se v shromáždění Spojených národů užívá skutečně nejlepších tlumočnicků a že se nešetří ani penězi ani úsilím, aby systémem pracoval hladce a výkonně jak jen možno.

Jednoho z cílů, úspory času, bylo nepochybně dosaženo. Na druhé straně sluchátkový systém spíše zvětší než zmenší nepřesnosti překladu a nedorozumění. Nebude ho pravděpodobně užíváno ve schůzích komisí a nebude mít vůbec ceny mimo zasedací síň při těch osobních rozhovorech a informačních diskusích, které, jak ukázala zkušenost, jsou pro řešení větších diferencí důležitější než formální zasedání.

Svaz esperantistů Československé republiky

zve na svůj

řádný sjezd

v Praze 29. a 30. března 1947 s tímto pořadem:

V sobotu 29. III. v 19 hod.

ve Škole práce ÚRO v Praze II, Jerusalémská 5:

Zasedání Zkušební komise.

(Přístupno jen přihlášeným kandidátům zkoušek.)

V sobotu 29. III. ve 20 hod.

v klubovně kavárny Louvre v Praze, Národní 20:

PŘÁTELSKÁ BESEDA.

V neděli 30. III. v 9 hod. v sále kavárny Louvre:

1. Zápis o posledním sjezdu.
2. Zpráva o činnosti.
3. Zpráva pokladni.
4. Zpráva revisorů.
5. O změně stanov.
6. Doplnovací volby do ústředního výboru.
7. Volné návrhy.

Zveme srdečně všechny stoupence hnutí k hojně účasti. Jmenovitě prosíme všechny své místní odbory, aby vyslaly na tento sjezd své zástupce a aby nám poslaly písemně své podněty k jednání do 25. března.

Ústřední výbor

Rada bezpečnosti Spojených národů, jež dosud se jeví jako neživotnější složka organizace, řeší si tyto potíže asi samostatně, zvláště pokud se týká jejích projevů v ruštině a čínštině. Rozlišování mezi „oficiálními jazyky“ a „pracovními jazyky“ umožnilo zachránit prestiž ruštiny, čínštiny, španělštiny, kde přiznávají úplný „systém pěti jazyků“, jehož nelze pracovně použít.

V jednacím řádě Rady bezpečnosti, přijatém na čtyřicáté páté schůzi 16. května 1946, jedná VII. kapitola o jazykové úpravě. Čte se tam toto:

38. Angličtina, čínština, francouzština, ruština, španělština budou oficiálními jazyky Rady bezpečnosti, angličtina a francouzština pracovními.

39. Řeči proslovené v jednom z pracovních jazyků budou překládány do druhého pracovního jazyka (sic).

40. Řeči proslovené v jednom ze tří ostatních oficiálních jazyků budou překládány do obou pracovních jazyků.

41. Každý člen může proslovit řeč i v některém jiném jazyku než oficiálním. V tom případě se sám postará o překlad do jednoho z pracovních jazyků. Překlad do druhého pracovního jazyka může být proveden tlumočnickem sekretariátu podle překladu do prvního pracovního jazyka.

42. Doslovné zápisy o schůzích Rady bezpečnosti budou sepsány v pracovních jazycích. Na žádost člena bude doslovný zápis řeči proslovené jiným oficiálním jazykem než pracovním zapsán v původním jazyku.

43. Všechny resoluce a jiné důležité spisy budou učiněny přístupny v oficiálních jazycích. Na žádost člena i jiné doklady mohou být zhotoveny v jednom nebo ve všech oficiálních jazycích.

44. Spisy Rady bezpečnosti budou, usnese-li se o tom rada, publikovány i v jiném než oficiálním jazyku.

Časopis Rady bezpečnosti obsahuje doslovné zprávy o všech jednáních anglicky a francouzsky. Lze však snadno se přesvědčit, že texty v obou jazycích někdy se pozoruhodně liší v důrazu i stylu, tu a tam i ve smyslu. Na straně 648 na př. poznámky polského zástupce p. Oskara Langga: „I think there is a point in what he said“ je přeložena do francouzštiny: „J'estime que l'argumentation est convaincante“. Zřejmě přece není totéž říci „there is a point“ a „v nějaké věci“ nebo „The arguments are convincing“. Na straně 647 řekl sir Alexander Cadogan (Spojené království) francouzsky něco, co neřekl anglicky. Na levé straně prohlašuje: „I do not think it matters a bit, but if these two articles we are referring to are the same thing, what we ought to do is use the same words. I do not know what difference there is in the French text. I do not know if there is any difference; I am not quite sure I know what any of these words mean, but if they do mean thing in both rules, I feel we ought to use the same words.“ Na pravé straně (francouzsky) to zní: „Il y a donc une différence dans les mots employés dans le deux articles. Si les

deux articles, en fait, se rapportent aux mêmes projets de résolution, nous devrions utiliser une terminologie identique. Y a-t-il vraiment une différence entre 'propositions principales' et 'propositions de fond'? Je ne le crois pas.“

Tyto příklady vybrané náhodně z jednoho sešitu „Časopisu“ nejsou významné samy o sobě. Ukazují prostě, jak veliké je množství příčin, jež mohou vést k nedorozumění, zvláště když skupina, o níž se jedná, sestává z jedenácti členů, jako je případ Rady bezpečnosti.

Ať se najdou jakékoli metody a triky na zlepšení překladů a na mnohojazyčné publikace spisů, potřeba společného jazyka pro věci mezinárodní bude nutně cítěna aktuálněji a naléhavěji s každým shromážděním. Světový pomocný jazyk esperanto, který klene most přes propast mezi národními jazyky, zcela neutrální a prost politických a imperialistických záležitostí, mnohokrát snazší k naučení než kterýkoli jazyk národní, přesný a ohebný s každého hlediska, nabízí se k řešení tohoto problému. Esperanto není už projekt pro upotřebení v budoucnosti, ale bylo ho rozsáhle užíváno sty a tisíci mužů a žen po celém světě v oborech velmi rozmanitých. Právě teď praktické výhody, jež poskytuje, stojí za vynaložení času, námahy a peněz na jeho studium. Jeho možnosti do budoucna jsou nesmírné. Jeho praktické upotřebení se postupně šíří na nová a širší pole. Právě se usiluje o to, aby Spojené národy a jiné mezinárodní organizace byly přesvědčeny, že postupně zavedení esperanta bylo by logickou cestou z jejich potíží jazykových.

Esperantisté nehlásají, že pomocný jazyk vyléčí všechna zla světa. Byli ohromeni, když tak vynikající návštěvník Spojených států jako ruský romanopisec a novinář Ilja Ehrenburg vyhlásil v interviu, že našel v Americe skupinu směšných lidí, kteří věřili, že by se atomová puma mohla zneškodnit esperantem. Poněvadž pan Ehrenburg nerozumí ani anglicky ani esperantsky, tato část jeho nepřesných informací je zřejmě následek jeho jazykového handicapu. Porozumění Spojeným státům bez znalosti jejich jazyka je těžko i pro takového literárního genia, jako je pan Ehrenburg. Lépe porozumětí celému světu aniž bychom pochopili potřebu pomocného jazyka jako nástroje pro dorozumění, je právě velmi těžké.

Esperanto neučiní atomovou pumu neškodnou, ale mezinárodní porozumění, jež potřebuje esperanta jakožto nepostradatelného instrumentu, je jedině efektivní ochrana před nebezpečím atomové války. Pan William Benton, asistent státního sekretariátu, vyjádřil to krásně, když řekl: „Budeme nuceni investovat méně z našich zdrojů do vojenské moci, než investujeme, a více z našeho myšlení a snažení musíme investovat do úkolu vzájemného dorozumění. V atomickém věku je dorozumění poslední a nejlepší nadějí země, ne bomby.“

Z anglického přeložil S. K.

(American Esperantist, říjen 1946)

Dr. Tomáš Pumpr: Ještě česká a slovenská literatura v esperantu

1. Na náš článek o esperantských překladech z české a slovenské literatury (Esperantista, I-1946, č. 8) reagovalo do polovice ledna 1947 věcně celkem pět čtenářů. Z nich dva upozornili na některé nepřesnosti v citacích, dva přinesli malý doplněk a jeden slíbil zapůjčit vlastní svůj materiál. Jen horlivá a vždy obětavá esperantistka Julie Šupichová si našla čas a prohlédla třetí ročník Esperantského zpravodaje (1923), z něhož poslala příslušná excerpta. Jinak se k spolupráci nikdo nepřihlásil. Rovněž nikdo neoznámil, že by měl úplné ročníky esperantských časopisů, jak o to bylo žádáno, t. j. tuzemských i cizozemských z doby před rokem 1918 a cizozemských od roku 1918, zejména takových, jež dosud nebyly prohlédnuty pro účely naší kartotéky (srov. seznam zpracovaných časopisů v uvedeném článku na str. 73 a 74). Toho je nutno opravdu litovat, protože není jiné cesty k ukončení zahájené práce.

2. Data citovaného článku je třeba částečně opravit a doplnit:

a) Ke knižním překladům buď připočtena publikace Mšgre Hanuše: Svatý Václav, patron českého národa — Sankta Venceslao, patrono de ĉeĥa nacio (přeložil z českého rukopisu Bořivoj Benetka 1929; podle esp. textu vyšlo téhož roku lotyšsky).

b) U položky „Karel Čapek, RUR“ buďte uvedeni jako překladatelé Moraviaj Esp. Pioniroj, kdežto další vysvětlující poznámka buď škrtnuta.

c) Tři novely K. M. Čapka Choda se jmenují česky: U rotačky, Otec, Chvojka.

d) Herbenova kniha má český název: Chudý chlapec, který se proslavil (místo O chudém chlapci...).

e) Jeden z hrdinů Herrmannovy psí humoresky se píše správně Foxl (místo Foksl).

f) Mahenova pohádka La koboldo Ondra má česky znít Skřítek Ondra (nikoli Šotek).

g) V knize Du noveloj je správný český název novely Jiřího Sumina Živitelé (místo Pěstouni). Knihu přeložily Jandlová, Mrázková a Zíková a vydali Moraviaj Esper. Pioniroj.

h) Na str. 77 v první řádce má být uvedeno, že Bezručova Maryčka Magdonova našla čtyři interprety a byla nejméně sedmkrát esperantsky otištěna (odpadne údaj: Jar. Šustr 1934).

3. Byl vysloven též zájem o překlady neuveřejněné. Proto připojuji několik poznámek v tomto směru:

Noví příslušníci rádi zkoušejí své jazykové schopnosti překládáním literárních textů. Zkušenější pak si často zvolí některé oblíbené dílo ve své mateřštině a přeloží je celé, aniž přitom prakticky pomýšlejí na uveřejnění své práce. Dovídáme se tedy o takovém počínu zpravidla jen náhodou. Jiné překlady opět, ač připraveny k vydání, zůstávají v rukopise pro nepřízeň vnějších okolností a postupem doby opět zmizí se světa.

Uvedeme zde některé z rukopisných překladů, jež jsou zaznamenány v naší kartotéce (při čemž si nevšímáme pouhých fragmentů):

Jakub Arbes: Newtonův mozek; Svatý Xaverius.

E. Bozděch: Baron Goertz.

Karel Čapek: Továrna na absolutno; Povětroň; Povídky z jedné kapsy.

Jan Havlasa: Děti neklidu.

Karel Havlíček Borovský: Křest svatého Vladimíra.

Alois Jirásek: Filozofská historie; Psohlavci.

Karel Hynek Mácha: Máj.

Božena Němcová: Rozárka; Pan učitel.

Jan Vrba: Bažantnice; Dražinová hora.

Julius Zeyer: Sestra Paskalina.

Do této skupiny patří také překlady divadelních her, jež v rozhlasové úpravě svého času vysílala brněnská stanice „Verda stacio“. Z nich citujeme tyto významnější (pokud již nebyly jmenovány výše mezi díly vyššími knižně):

František Langer: Jízdní hlídka; Grandhotel Nevada.

Jiří Mahen: Náměsíčný.

Karel Mužík: Válka ještě neskončila.

4. První dva oddíly pojednání o české a slovenské literatuře v esperantu vyšly jako separát v serii Informačních letáků, Nová řada č. 2. — Lze objednat u p. J. Šustra v Praze I, Benediktská 11, po 2.— Kčs.

Ĉeĥa gazetaro kaj esperanto

La ĉeĥa gazetaro aperigis en la dua duono de la jaro 1946a pli da artikoloj pri esperanto ol en tiu unua. Tiu fakto rezultas el aktiveco de kelkaj regionaj perantoj kaj el komprenemo de la redakcioj por la novtempa lingva komprenilo. La unuan lokon okupas, laŭ la kvanto de la publikigitaj raportoj, la regiono Olomouc (peranto V. Blažek), en kies gazetoj »Volné slovo«, »Stráž lidu«, »Našinec« aperas surprize multaj artikoloj. La cititaj gazetoj raportas ekz. pri la kunsido de la regiono Olomouc tiom vaste, kiom pri la kunsidoj de UNO. Ankaŭ en la regionoj Ostrava, Brno kaj Třebíč la publiko sciigas el la ĉeĥa gazetaro multfoje pri la okazajoj en Esperantujo. En Bohemio okazas simile en la regiono Tábor.

»Bratrství«, Pardubice, 7. 3. 46 (aldone): »E., helplingvo de la malgrandaj nacioj.«

»Ĉeskoslovenská demokracie«, Ostrava, aperigis, krom la kutimajn raportojn, artikolojn pri E-konkurso de Radio-Ostrava, leteron de red. Verda el Leeds, kiu prelegas pri ĈSR, informon pri fondo de Ligo de Esperantistaj ĵurnalistoj (Göteborg); ni ankaŭ sciigas, ke la plano de Klimkovic por prosperigi la urbon enhavas ankaŭ E-kurson.

»Ĉin«, Brno: Serio de informetoj. Artikolo: Regiona esperantista kunveno en Olomouc. — E.-kurso daŭrigata (gvidas J. Zeman).

»Elektrikář« (Dopr. podniky hl. m. Prahy), 1. 2. 47: Artikolo de s-ano Čížek pri E. — La sama aŭtoro aperigis en sveda profesia revuo artikolon pri la tramismo en Praha.

»Hlas«, Ostrava: Regula rubriko »Esperanto« kun informoj pri la movado. Ni menciuj ankaŭ, ke la gazeto enpresis en nov. 1945 E-saluton al anoj de l'Internacia kongreso studenta (entute en 7 lingvoj).

»Hlas osvobozených politických vězňů«, Praha, lasta n-ro de jan. 47: Artikolo de O. G. pri nova progreso de la germana lingvo post la milito: »Ni anstataŭigu ĝin per Esperanto!«

»Jiráskův kraj«, Náchod, daŭrigas la rubrikon »Z esperantského světa« (J. Šupichová).

»Jiskra«, Tábor: Oftaj informoj. 20. 6. 1946: kvarkolona artikolo pri la E-disaŭdigoj de Praha (de J. M.).

»Jiskra«, Třebíč: Bonegaj artikoloj de prof. T. Kilian. 9. 5. 46: Letero de A. Früh (St. Gallen) speciale por »Jiskra«: »Kial mi simpatias al ĈSR?«

»Jiskra«, uzina gazeto, Vitkovice: 14. 2. artikolo pri E. kaj kurso.

»Kostnické jiskry«, Praha: 31. 10. anonco pri prelego: »Esperanto por la evangelio«. Kora invito al Esperantistoj.

»Kriminalistika«, Praha, 18. 6.: Bonega nekro-

logo pri Josef Vávrovský, ĝend. ĉefserĝ. e. p. Fotografajoj (li kaj liaj E-korespondajoj). »Vávrovský estis tipa kaj fervorega (dravý) esperantisto de tutmonda populareco.« La artikolo pri-traktas grandparte lian esperantistan agadon. Sekvas angla, rusa kaj franca resumoj de l'artikolo.

»Lidová demokracie«, Praha: Kelkaj ĉeokazaj informetoj.

»Mladá fronta«, Praha, kaj aliaj: Anoncoj de Laborlernejo ÚRO pri E-kursoj.

»Národní osvobození«, Praha: Kelkaj informetoj (ekz. pri la vojaĝo de Vitek).

»Náš rozhlas«, Praha: Anoncas regule ĉiusemajne la E-disaŭdigojn de Praha I., Ostrava kaj Hradec Králové. 20. 10. 46: Artikolo pri resonado de mallongondaj dissendoj, kun la frazo: »Esperantistaj gazetoj propagandas nin tra la tuta mondo.«

»Neděle«, katol. sem. gaz., 4. 8.: Pri beno de Pius X. al E. Informoj. 20. 10.: »La signifo de E. kreskas.«

»Nová doba«, Podkrušnohoří: E-angulo (nekonate, ĉu daŭrigata ankaŭ en la dua duono de 1946).

»Nový den«, Plzeň: Informetoj: 13. 9., 9. 10., 12. 10., 23. 10, kaj unu kun nekonata dato. La 12. 9. dro Macháček polemikas kun la ĉeĥa vorto »podpořte nás«, legita en E-cirkulero, dirante, ke li ne subtenos la noblajn ideojn de esperantistoj, dum ili uzos tiun ĉeĥan vorton, rompantan la purecon de la ĉeĥa lingvo.

»Nový směr«, Tábor: 8. 11. »Intervjuo kun la aŭstria ministro por nutroaferoj dro Hans Frenzel - esperantisto.« (El »Aŭstria esperantisto«.) Ni sciigas i. a., ke la ministro mem korespondas en esperanto, por akiri larĝan rigardon pri sia profesio. »Mi konas hodiaŭ la situacion de nutroaferoj ne nur el oficialaj raportoj, sed rekte de homoj en diversaj landoj, kaj el tio mi lernas.« Je la demando: »Kia estas via opinio pri la estonteco de E?« li respondis: »Bona kaj celtrafa afero fine ĉiam venkas. Ankaŭ esperanto venkos, mia opinio. Grave estas, ke ĝi fariĝu deviga instruobjekto en lernejoj -- kaj la iniciato devas veni de la nacioj malgrandaj, ĉar la grandaj opinias sian lingvon tutmonda.« — 15. 11.: »Ĉefa skoltino Baden-Powell kaj esperanto.«

»Osvobozený našinec«, Olomouc: Informoj, artikoloj. 22. 12.: »Esperanto, la ilo de paco«, ĝi represas IEL-petskribon kaj petas la legantojn subskribi. Vojaĝo de prof. Filip en Nederlando. 7. 12.: »Al la neĝisatendemaj esperantistoj de »Našinec«. En la sama n-o: »Ne kreu kalumniadon, ke esperanto estas artefarita lingvo, ne havanta estontecon, ke estas necese krei ion novan, grandan. E. estas estimata jam de centmiloj. Aligu baldaŭ kaj multnombre al nia kurso. Ni atendas ankoraŭ vin!« — 15. 12.: Artikoloj pri Zamenhof kaj pri »Esperanto en koncentrejo« (sekreta E-klubo en Dachau) finiĝanta jene: »Do ankaŭ en la koncentrejo E. bone pruviĝis, kiel lingvo, same kiel ideo.« (F. Pokorný.) — Multaj raportoj pri la regiona E-kunveno en Olomouc.

»Palcát«, Tábor: Informoj viditaj: 31. 8., 14. 11.

»Práce«, Praha, kaj regionaj eldonoj: Kelkaj ĉeokazaj informoj. 20. 10. en sporta rubriko: bildoserio »libeňské posvícení«, inter ĝi laboristo, mantenanta E-lernolibron. 18. 12. (moravia eldono): Longa raporto pri kunsido de olomoucaj esperantistoj kaj pri rezolucio al tri ministerioj. 22. 1. 47 (Praha): »Terura kaŝletero el saloniki-a malliberejo« (represita laŭ »Rudé právo«).

»Právo lidu«, Praha: Kelkaj ĉeokazaj informoj. 29. 12. en artikolo »Japanio serĉas novan skribon«: »... la aliaj preferas novan lingvon (en Japanio), kiu similas al E.« 3. 1. 47 (la rubriko »la legantoj skribas al la redakcio«: »Mi estas iniciatino de tutmonda societo de lumporta avantgardo de la homaro kaj kunmetinto de neŭtrala kaj tuthomara helplingvo »Excelsior« (la aŭtoro, evidente strangulo, ne estas nomata). La artikolo de »P. L.« el 6. 1. 46 (pri E.) estis represita de »Västgöta-Demokraten«, Boras, Sved.; la ĉefredaktoro de »P. L.«, Trojan, petas perletere informi la redakcion, se iu fremda gazeto citas el »P. L.«

»Rovnost«, Brno: Kelkaj informetoj pri Esperanĝoj.

»Rozsévač«, Olomouc: Informoj 20. 10. kaj 27. 10. Esperanta helpkrio de ĉina misiisto P. B. Wang. — La dioceza katolika agado en Hradec Králové havas E-sekcion.

»Rudé právo«, Praha: Kelkaj informetoj, malgraŭ, ke le gazetara ĉefo de KSC malpermesis aperigadon de E-kurso en nordbohemia komun. gazeto. 16. 1. 47: Represita kaŝletero de arestenata kaj torturata greĝa samideanino Marika Dragonas el Saloniki, petanta helpon. (Rimarko: EA protestis ĉe kompetentaj lokoj en la afero de M. Dragonas, kaj informis eksterlandajn laboristajn organizaĵojn.)

»Sever«: Kurso de E. kaj informoj. Ricevitaj n-oj: el la 23. 9. kaj 1. 10.

»Slovo národa«, Brno: Kelkaj informetoj pri esperantistaj aranĝoj.

»Spoj« (Ligo de transportlaboristoj), Praha, 9. 7.: »Esperantistoj informas la mondon«. 20. 12.: »E. inter la bulgaraj transportlaboristoj«.

»Stráž lidu«, Olomouc: Rubriko »Esperanto« kun interesaj kaj valoraj informoj. Represis IEL-petskribon. Artikoloj: »Bonfaranto de la homaro« (Zam.), plue represita E-prelego de svisa ĵurnalisto dro Hans Unger en la radio-Praha, kiu diris, veninte el Berlino al Praha: »Mi konstatas ĝoje, ke mi fine troviĝas inter homoj, kies cerboj funkcias normale.« (Rim.: La citita prelego estis disaŭdigita per ĉiuj lingvoj de la mallongonda disaŭdigo de Praha.) Aliaj notindaj artikoloj: »Lenin kaj Stalin pri internacia lingvo« (19. 1. 47), »Rilato al la germanaj esperantistoj« (12. 1. 1947). Estas notinde, ke la gazeto atentigas ankaŭ je la E-disaŭdigoj en la rubriko »Kion ni aŭdos en la radio«, kvankam la aliaj gazetoj el-lasas tiun informon.

»Stráž lidu«, Liberec, kiu represis kelkajn informojn pri E., aperigis 3. 9. artikoleon: »Occi-

dental, servo al la homaro« (ni ne ricevis la eltranĉaĵojn).

»Svobodné noviny«, Brno: Kelkaj informetoj pri la E-movado. Efikaj (pagitaj) propagandanoncoj de EK Brno pri E. — F. Trávníček en artikolo »Nova interslava lingvo« parolas tre neinformite pri E. Nia redaktoro reagis per speciala artikolo en la 9a n-o de nia gazeto.

»Svobodné slovo«, Praha kaj regionaj eldonoj: Kelkaj informoj pri E. 3. 12. artikoleto: »Propagando de la Sokola kongreso per esperanto.«

»Svobodný Havlíčkův kraj« (semajngazeto de Naciaj komitatoj por la Bohemia-Moravia montetaro): Informoj. 29. 8. artikolo tradukita el »Interligilo«: »Svedaj nomadoj kaj la fervojo.«

»Svobodný zítřek«, Praha: 5. 9. 46: »La demando de la mondlingvo«; ridinda neinformiteco pri esperanto.

»Táborské slovo«, Tábor: 20. 9. du informoj. 4. 10. »La Ligo de nacioj sanĉarmigita«, artikolo

lo, tradukita de J. Škorpil el »Heroldo de esperanto«, donas imagon pri tio, kion faras la delegitoj ĉe UNO, se ili aŭdas lingvon ne komprenatan.

»Volné slovo«, Olomouc. Regula rubriko pri E. kun diversaj informoj kaj artikoloj. Gvidas V. Blažek. Ĝi reprenis la IEL-petskribon. Speciala detala raporto pri la regiona kunveno en Olomouc. — Se ankaŭ la aliaj gazetoj skribus same vaste pri E. kiel »V. S.«, nia venko estus pli proksima!

»Zprávy Národního výboru pro město a okres Prostějov«, 11. 6.: »E., lingvo internacia«.

»Žeh« (Societo »Krematorium«): Artikoletoj de J. Šupichová »El esperantujo« 31. 7., 13. 9.

Tiu ĉi listo ne estas kompleta. Ĝi estas farita surbaze de la gazet-eltranĉaĵoj, senditaj al la Asocio. Ni konscias, ke fakte aperis multe pli da raportoj pri esperanto, ankoraŭ en la aliaj gazetoj.

30. I. 1947.

J. Mařík.

Jan Filip: Mia prelegvojaĝo tra Nederlando

Dum 20. XII. 1946 ĝis 4. I. 1947 mi faris preleg-rondvojaĝon en Nederlando, kien mi estis invitita de »Nederlanda Katoliko«, unuigo de katolikaj esperantistoj en Nederlando. Ambaŭ veturojn mi flugvojaĝis. Mi prelegis pri Ĉeĥoslovakio en la plej grandaj urboj, ekz. en Amsterdam, Haag, Rotterdam k. a. Esperanto-prelegoj estis tradukataj holandlingven. La rondvojaĝo estis efektivegita sub protekto de la ambasadoro de nia respubliko en Haag d-ro Karel Erban kaj altranĝaj nederlandaj personoj. Oni multe skribis pri tio en nederlandaj gazetoj kaj ĵurnaloj. La prelegojn ĉeestis ankaŭ Ĉeĥoslovakoj, loĝantaj en nederlandaj urboj. En Amsterdam partoprenis

ankaŭ s-ro Ing. Vojtěch Krbec, ĝenerala konsulo de la ĉeĥoslovaka respubliko kun sia edzino kaj familio, en Haag s-ro d-ro K. Erban, ambasadoro kun oficistoj de la ambasadorejo. La prelegoj estis enkadrigitaj en »Ĉeĥoslovakajn kulturajn vesperojn«. Oni prezentis ankaŭ muzikon de niaj komponistoj kaj niajn popolajn kantojn en esperanta traduko. Mi akompanis la prelegojn per mallarĝaj filmoj, disponigitaj de nia ministerio por lernejaferoj kaj klerigo.

Antaŭ kelkaj tagoj mi ricevis dankesprimon de nia ministerio por informoj Nro 101.343/47—VI/13 el 1. II. 1947.

Pani Eugénie Cotton a esperanto

Pani Eugénie Cotton, ĉefredaktoro Mezinárodní federace demokratických žen, pronesis na pražském kongresu Federace tento esperantský projev pro zahraniční posluchače krátkovlnného vysílání ĉs. rozhlasu:

„Používání mezinárodní pomocné řeči by přineslo veliký užitek všem mezinárodním sjezdům. Na těchto sjezdech jsou připuštěny nejvýše čtyři oficiální jazyky a asi ze čtyřiceti přidružených

zemí dvacet jich jest nuceno učiti se oficiálnímu jazyku, aby jim rozuměla část auditoria; kdybychom se však naučili lehkému jazyku, jakým je esperanto, celý svět by se dorozuměl. Jest mým přáním, aby se několik žen z různých zemí usneslo naučiti se esperantu a aby podaly důkaz na jednom z příštích sjezdů, že je tu možnost dorozuměti se. Tím se posílí přátelství mezi ženami celého světa, což jest jedno z našich nejdražších přání.“

INFORMOJ

Rumana samideano S. Pragano, kiun ni bone rememoras kiel sukcesan gvidanton de Ĉe-metodaj kursoj en nia lando, travivis la militon kaŝite en Nederlando. Li vivas nun en nederlanda urbo Deventer kaj sendas de tie salutojn al siaj multnombraj amikoj ĉeĥoslovakaj.

Henrik Seppik morta. El Svedlando venis aflikta informo: Internacie konata persono de la E-mondo, lektoro de Espo en la universitato de Tartu, mortis kun sia familio dum germana okupacio de Estonio. Ne estas konate, ĉu la familio mortis nature aŭ ĉu estis mortigita. — Precipe ĉeĥoslovakajn samideanojn tuŝas la morto de ĉi tiu pioniro. Sro Henrik Seppik kaj lia edzino Erika estis tre bone konataj en ĈSR, ĉar ili instruis Esperanton dum

kelkaj jaroj en Koŝice kaj en la Ostrava-regiono, kvankam nesciante nian nacian lingvon. Ili instruis laŭ la mondkonata Ĉeĥ-metodo, kiu aplikas la didaktan postulon de la instruisto de nacioj Jan Amos Komenský (Comenius) pri demonstrativa instruado. — Henrik Seppik kaj lia edzino Erika tre ŝatis Ĉeĥoslovakion kaj propagandis ĝin en sia patrujo kaj en Svedlando. — Ĉeĥoslovakaj esperantistoj serĉis s-ron Seppik post finiĝo de la dua mondmilito. La rezulto de la reserĉado estas tiu ĉi malĝoja sciigo. — La Esperanto-klubo de Praha dum sia kunveno honorigis la memoron de la familio Seppik per unuminuta silento.

Aliĝu al refondita Internacia Scienca Asocio Esperantista. Ni subskribintaj samideanoj decidis post reciproka korespondado kaj pripensado de la aferoj refondi la antaŭmilitan ISAE por povi pli bone kaj pli efike propagandi Esperanton inter sciencistoj kiel taŭgan kontaktilon kaj ligilon plifaciligantan la sciencajn laborojn. Nia celo estas:

Unue organizi ĉiujn esperantistajn sciencistojn, por ke ili povu facile kaj sukcese interŝanĝi siajn esplorojn kaj pensojn.

Due ekinteresiĝi la ĝis nun eksterstarantaj sciencistoj pri Esperanto kaj pri ĝiaj valoro, neceso kaj utilo por facila lingva interkompreno ankaŭ en scienca laboro.

Trie klopodi ĉe UNESCO, ke Esperanto fariĝu lingvo uzata dum internaciaj kongresoj, ĉu sciencaj ĉu aliaj.

Kvare eldoni Sciencajn revuon, kiu estos oficiala organo de ISAE kaj samtempe gazeto alportanta resumojn de gravaj artikoloj el la monda scienca revuaro, originalajn artikolojn pri temoj pli malpli popularaj kaj ĝeneralsciencaj kaj fine diversajn informojn el la scienca mondo.

Esperante, ke ni esprimis per tiuj kvar punktoj la ĉefajn celojn de nia klopodado, ni turnas nin kun alvoko al ĉiuj sciencistoj kaj al ĉiuj amikoj de scienco, precipe al estintaj anoj de ISAE, ke ili ĉiuj ebligu efektiviĝi nian laborprogramon kaj aliĝu al refondita ISAE. Komence ni starigis preparan komitaton de ISAE, kiu funkcios kaj zorgos pri la agado, ĝis kiam sciencistoj partoprenontaj la Bernan kongreson faros definitivajn decidojn pri la estraro, laboro kaj celo de ISAE. Ankaŭ la asocia kotizo, kiu entenos abonon al la revuo, estos decidita dum la kongreso. Ĝis tiam ni informos niajn amikojn pri ĉio grava kaj nova pere de Esperanto Internacia kaj Heroldo de Esperanto aŭ rekte per cirkuleraĵoj leteroj.

Ni dankas al tiuj samideanoj, kiuj jam afable helpis nin finance sendinte respondkuponojn. Ni petas, ke vi skribu afable al s-ro Jaroslav Hanuš, Kladno 1997, Ĉeĥoslovakio. Se vi deziras aktive kunlabori en organizado, propagando aŭ kiel redaktora korespondanto, bonvolu rimarkigi tion. La samideanoj, kies aliĝojn al Kunlaboranta reto de Scienca revuo ni jam ricevis, ne estas plu petataj skribi al ni. Ni dissendas al ili cirkuleraĵojn leterojn, kie ili trovos pli precizajn informojn.

Prepara komitato de ISAE: H. van der Lek, Wageningen, Nederlando; G. Makkink, Dennekom, Nederlando; C. Stöp-Bowitz, Oslo, Norvegio; E. Woodruff, Sutton, Anglio; J. Hanuš, Kladno, Ĉeĥoslovakio.

La 20-an de januaro 1947.

NI LEGIS

En tiu ĉi rubriko ni klopodis kaj klopodos raporti pri ĉio iom grava kaj interesa en esperantista gazetaro. La lego de presitaĵoj dum la jaro 1946 konfirmis al ni, ke la antaŭmilita vivo esperantista reviviĝas. La sperto konstatita kaj instruata de sociologoj, ke la vundoj de militoj rimarkinde rapide cikatriĝas, estas dokumentata ankaŭ en nia agadsfero. Malpli kontentiga, almenaŭ por ni persone, estas konstato, ke dum la jaro la esperantista vivo tro similis al la vivo antaŭmilita. Oni raportas pri kursoj kaj kunvenoj, kvazaŭ el ili povus deveni nia „venko“, kio signifas ĝenerala aŭ almenaŭ laŭ amplekso impona uzado de esperanto. Tio estas certe tre dubinda kaj serĉado de novaj vojoj ne estas ankoraŭ videbla. Denove aperas teorio de la iama „Delegacio“ kiu nun sub nomo International Auxiliary Language Association propagandas teorion, ke ideale bona artefarita lingvo estos akceptita de iaj „aŭtoritatoj“, kiuj versimile altrudos al la mondo la helpan lingvon. Ĝi estas kontraŭa al la teorio esperantista, kiu deklaras, ke la sole irebla vojo estas konvinkado kaj persvadado de individuoj. En tio ja estas tiu liberola ofero de samideanoj, kiuj enigis sin en tiun ĉi grandiozan eksperimenton sociologian.

Sed se ni jam faris tiun ĉi riskan paŝon, ni persistu kaj klopodu trovi metodojn irantajn pli rapide al la celo, tio estas ebligantaj efikon al pli grandaj nombroj de interesantoj. Tial ni volas raporti pri ĉio, kio estas iom grava en E-gazetaro, sed ekskluzive pri tio; ni ne raportos pri signifaj kunvenoj, al kiuj kelkaj samideanoj ekster nian lando aljuĝas gravecon troan. Kaj ni petas niajn kolegojn, ke ili legu precipe nian Kronikon enlandan, kie ni ra-

Literatura mondo aperigis en februaro sian unuan kajeron (32 paĝoj, du numeroj) de la unua jarkolekto de la tria periodo. Abonpago por la jaro 125 Kčs pagebla ĉe nia administracio en Praha XIX, Uralské nám. 9. La plejparto de la bele presita kajero estas konservita kompostajo el jaro 1939. La kovrilo surhavas nomaron de ankaŭ konservita librostoko, kaj precipe anoncon pri la Svisa antologio, kiun la mortinta Vilmos Bleier sukcesis en jaro 1939 ankoraŭ aperigi. Tiuj faktoj draste dokumentas al ĉiu ĉeho diferencon de sinteno de germanoj en nia lando kaj en Hungario. Foliumi la novan kajeron de L. M. elvokas nostalgiajn sentojn. Jes, estis iam literaturo, kiu povis al ni paroli. La legado elvokas sentojn novajn: poetoj ekparolu pri novaj realaĵoj! Ne gravas, kion povos donaci okcidento, oriento, sudo, nordo al ies etendita almozula mano. Estas malagrabla remaĉi la faman diron de Richepin, ke la trezoro de malriĉuloj estas iluzio. Ni malriĉuloj ja volas senigi nin de ĉia ajn iluzio por provi konstrui mondon, novan almenaŭ laŭ unu aspekto. En tia celado ni atendas helpon ankaŭ de la nova Literatura mondo.

Kristnasko en Radio-Praha

Radiostacio Praha per ondo 49,92 m kaj 1571 m elsendis dum tri kristnasko-semajnaj vesperoj (je la 21a MET) artoprogramajn duonhorojn.

La 24-an: Pri kristnaskaj kutimoj en ĈSR kun muziko kaj kantoj. Partoprenis: Hromada, Malik, Mařík, Nývlt M., Nývltová Eva kaj Rabochová Ema.

La 25-an: Dro Mir. Novák, ĉefepiskopo de la ĉeĥoslovaka eklezio: Pacon al vi! Membro de la Verda stacio s-ino Zdenka Švabíková-Kožíková recitis la faman ĉehan baladon: Kristnaska vespero de K. J. Erben. Parto II. kaj III. tr. Hromada, IV. tr. dro Pumpr. — Plie Hromada legis Kristnaskan rezonadon de Karel Čapek. Orgenludo, muziko, kristnaskaj kantoj.

La 26-an: Vivo kaj verko de Karel Čapek (mortinta je kristnasko 1938).

*

La redakcio kaj la administracio petas pardonon pro prokrasto de la unua numero. Kaŭzis tion krom malsano de la redaktoro ankaŭ ŝanĝo de la prekejo. Tiu ĉi numero havas sole 8 paĝojn, la venonta rekompencos tion per 16 paĝoj. Ni uzas tiun ĉi okazon por danki al presejo J. Strojil en Přerov pro la laboro, kiun ĝi dediĉis al nia revuo. Ni ĝojas, ke ni povos uzi servojn de samideano Strojil por aliaj laboroj.

portas pri ĉio, kio estas iel grava ne sole por ni, sed ankaŭ por movado en aliaj landoj.

Novan tonon en koncerto de esperanto-gazetoj aŭdigas sole du: **Malgranda revuo**, eldonata de Stellan Engholm en Svedio en belaj kajeroj kvaronjare, en la jaro 1946 jam la kvaran jaron, kun artikoloj pri temoj ple ofte el sociologio, politiko, etiko kaj ceteraj similaj sferoj. Ofte ili estas interesaj, sed ni tre konsilus pli da atakemo kaj tendenco al novaj spertoj kaj celadoj. Kial ni esperantistoj tiom timas revolucion? Nia celado per si mem estas tre revolucia, kaj nia evolucia metodo povus esti iam modela por celadoj revoluciaj laŭ enhavo ne laŭ la vortoj. Sed ankaŭ Malgranda revuo plendas pro malgranda resonado, kiun ĝi trovas ĉe esperantista publiko, kaj ĝi estas eldonata kun granda ofero de la eldonanto kaj redaktoro. — **Internacia kulturo**, eldonata en Sofia, estas akre atakema tendenca revuo en la plej bona senco de la vorto. Ĝi batalas por nova ordo socia kaj internacia kontraŭante tre sincere faŝismon ĉiaspecan. Ni trovas tian tendencon de esperantista gazeto tre ĝusta kaj tre responda al la situacio. Efektive la faŝismo ne mortis ankoraŭ kaj estas devo de ĉiu celanto al plibonigo de la samtempa kultura stato vidiĝi, kie ankoraŭ restis ĝermoj de la faŝisma veneno.

La ceteraj gazetoj restis ĉe sia linio antaŭmilita. **Esperanto internacia** pligrandigis sian formaton en 1947. — **Heroldo de Esperanto** aperas jam duonmonate en ĵurnala formato, redaktata laŭ sia antaŭmilita sistemo. Oni legas en ĝi sole tion, kion oni povis legi en la ceteraj niaj gazetoj. Nune ĝi dediĉas multan lokon al sinteno de sam-

ideanoj al la germanaj esperantistoj. Pri la esperantista vivo en Germanio ĝi ĝis nun ne povis doni iom pli ampleksajn sciigojn, la poŝta rilato kun Germanio estas ankoraŭ limigita. Precipe el la rosa zono venas malmultaj sciigoj ankoraŭ. Tial oni parolas sole sur bazo de hipotezoj. Kaj oni deklaras, kiom demokratiaj kaj bonkoraj estas la germanoj nun, kiam ili estis liberigitaj de siaj malmultaj tiranoj, kiuj kulpas sole. Ni volonte kredus, bedaŭrinde ni spertis agadon ne de gvidantoj, sed de simplaj ĝeviroj germanaj.

Dana Esperantista Komuna Komitato unuiganta la danajn esperanto-asociojn estis fondita de la Dana Laborista Esperanto-Asocio kaj de Centra Esperanto-Ligo. Ĝi devas okupi sin pri tiaj aferoj, kiuj estas komunaj al la partoprenantaj asocioj. (Laborista Esperantisto, Stockholm, novembro 1946.) Al ni ŝajnas tia kreado superflua komplikiĝado de esperantista organizo. Nova komitato, novaj kunvenoj, novaj raportoj, efiko ĉe la publiko nula.

Eta enciklopedio estus laŭ „Libera tribuno“ el novembro 1946 tre taksinda kompletigo de nia literaturo. Ĝi havus grandan signifon por evoluigo kaj diskonigado de nia teknika terminaro. Plue, ĉar la enhavo de la libro estus tre diversa kaj konsistus el mallongaj artikoloj, la enciklopedio prezentus legolibron, kiu enhavas ion interesan por ĉiuj. La gazeto prezentas specimenojn de naŭ artikoloj por tia enciklopedio: Abako, Absolutismo, Absoluta, Acetileno, Acetono, Aero, Akumulatoro, Papero, Papiruso. Ĉiuj estas bonaj. Estus tre utila entrepreno eldoni tian libron. Laŭ nia opinio povus tion riski ekz. UEA en Genève.

Artikolon pri sekreta transpaŝado de landlimo dum germana okupado en ĉeĥa lando de Evžen Belda el Šum-burk enpresis Heroldo de Esperanto en numero el 1-a de januaro 1947. La stilo de la artikolo estas tre bona.

Volonte ni represas informon, riceviton de SAT-rondo en Hungario:

ESPERANTO V CIZINĚ

Svaz australských esperantistů se sídlem v Melbourne a s členy ve všech částech Australie, v Tasmanii i na souostroví Fidži, vydal ke konci roku 1946 ročenku, z mnoha důvodů zajímavou i pro nás. Jest dokladem rozličné činnosti australských pracovníků pro mezinárodní jazyk, pro nás nejbližších, blízkých však svým podobným usilováním a starostmi. Od roku 1940 vydává **Australia Esperanto-Asocio** svůj měsíční orgán, pořádá zkoušky z esperanta o znalosti i o schopnosti vyučovat, vypisuje jazykové soutěže a rozesílá též písemný kurs esperanta. Loňského roku se ho účastnilo asi 100 osob, výsledky byly velmi dobré. Svaz má svou vlastní prodejnu esperantské literatury. V ročence jsme se dočetli jmen našich australských přátel, kteří kdysi navštívili Československo. Je to slečna Byattová, pán i paní Hanksovi, R. Rawson a A. Turner a nacházíme tam také jméno známého ruského kněze Seriševa. Při svazu je zřízen **Pike-ův fond** na paměť J. G. Pike-a z Melbourne, dávného přítele Československa, jenž navštívil roku 1921 mezinárodní sjezd esperantský v Praze, na zpáteční cestě však nevysvětlitelným dosud způsobem zmizel z parníku, jímž se blížil své domovně. Nepochybně padl do moře.

Ročenka se zmiňuje také o mezinárodní konferenci sdružení pro moderní výchovu **New Educational Fellowship**, konané v Melbourne. Při konferenci se projevíly jako při většině mezinárodních sjezdů jazykové nesnáze a předseda melbournského Esperantského klubu navštívil za-

„En la novembra „**Esperantista**“ kaj — repesite — en la „**Sennaciulo**“ ni legis informon pri la ĉesigo de la sola (!?) esperanta gazeto en Hungario. Ĉar ambaŭ gazetoj iom mire komentis la aferon, ŝajnas necesa konigi la faktojn.

La „**Sudhungarlanda stelo**“, aperinta kiel „sendependa organo“, havis nek firman financon bazon, nek konvenan nivelon, nek garantion de demokrata organizo. La **Hungaria Esperantista Societo Laborista** en sia „**Informilo**“ devis averti pri la ebla enŝovigo de faŝistoj al la gazeto. La gazeto ne devis esti malpermesita, ĉar ĝi neniam havis gazetpermeson kaj aperis nur kiel „manuskripto“. Sed ĉu niaj ĉeĥaj amikoj ĝojus, se la hungara registaro permesus eldonon de gazeto faŝista aŭ faŝistdanĝera?

Cetera jam unu monaton antaŭ la apero de la informo en „**Esperantista**“ aperis „**Hungara esperantisto**“ kaj nun reaperas „**Literatura mondo**“ — ĉi tio sufiĉe refutas la kalumnian ŝajnigon de la eksredaktoro de „**Sudhungarlanda stelo**“, ke Esperanto estas subpremata en nia lando.

La komento de „**Esperantista**“ ŝajnas akcepti vera tiun kalumnion parolante pri ĝia kontrasto al niaj „fanfaronaj“ raportoj de sukceso. Nu, ni tre ĝojus, se ni povus gastigi la redaktoron de „**Esperantista**“. Ni montrus al li kelkajn „**murgazetojn**“ en la koridoroj de la parlamentejo, montrus la dekretan ministran, kiu permesas la nedevigan instruadon de Esperanto en la lernejoj, li povus viziti la kelkajn (bedaŭrinde pro manko de instruistoj nur kelkajn) lernejojn, kie oni instruas nian lingvon, li povus partopreni la kunvenon de la grupo de parlamentanoj-esperantistoj.

Ni esperu, ke tia vizito baldaŭ efektiviĝos. Kaj ĝis tiam ni estus tre dankemaj, se la redaktoroj iom pesus la diversajn informojn, antaŭ ol fari komentojn.“

Certe ni ne volis ofendi esperantistojn hungarajn. Ankaŭ al ni la „**Sudhungara stelo**“ ne plaĉis. Sed supozu, ke la esperantisto ne diras al ni la veron, ni ne volis. Kaj troigadon en propagando ni neniam ŝatos.

hraniční delegáty, aby s nimi promluvil o této otázce. Ukázalo se, že žádný z nich neovládá esperanto, nikdo však také nebyl jeho odpůrcem. Československý delegát slíbil, že po návratu domů vyšetří, jak je to s esperantem u nás. Dosud nás nevyhledal a prosíme proto čtenáře, kteří ho znají, aby oznámili naši kanceláři jeho jméno a adresu.

Francie — Na pařížské Sorbonně byl zahájen vyšší kurs esperanta. Veřejné kursy jsou také v městech Laval, Orange, Guéret, Roanne, Romans, Rumilly, Toulon, Villefranche a jinde. — Ředitel francouzských veletrhů v Lyoně vydal knihu „**L'Art du Négoce**“, v níž podrobně popisuje zásady a techniku dobrého a úspěšného obchodování. 16 stran knihy je věnováno otázce mezinárodního jazyka a vřele se přimlouvá za přijetí esperanta jako řeči pro mezinárodní obchod. — Kongres francouzských sportovních svazů doporučil a odhlasoval přijetí pomocné mezinárodní řeči esperanto k snažšímu sportovnímu styku mezinárodnímu. Prohlášení podepsali: Fédération F. S. G. T., Organisation Centrale des camps et auberges de la jeunesse; Section Plein Air CSPSE; France et Franches Camarades; Union Laique des campeurs raudonneurs; Fédération Française de Canoe; Fédération Française de Ski; Mouvement laïque des auberges de la jeunesse; U. N. C. M.

Holandsko — Týdeník „**Chemisch Weekblad**“, orgán Svazu holandských chemiků, přinesl podnětný návrh, aby oficiální chemická revue „**Re-**

cueil des Travaux Chimiques des Pays-Bas" přinášela čas od času odborné články v esperantu a tak připravila cestu k poněkud zavedení esperanta jakožto jediného jazyka vědecké literatury. Návrh podepsali tito význační vědeckí pracovníci: Prof. dr. A. F. Holleman, dr. D. Cannegieter, dr. J. W. Dienske, dr. F. C. Kreulen van Selms, dr. W. J. Nijveld, dr. F. Sjollema, dr. G. J. Snaauw, dr. K. A. de Vries a dr. W. P. Roelofs. Na školách v městech Groet, Heerlingowaard a na několika školách v Amsterdamu vyučuje se místo němčině esperantu.

Prof. dr. C. de Boer, profesor románských jazyků a literatury na universitě v Leydenu (Holandsko), děkan filosofické fakulty, při zahájení přednášek v říjnu 1945: Živý jazyk, jazyk některého národa, nikdy nemůže mít vyhlídku, že bude všeobecně přijat jako jazyk světový, ať jím mluví kolik chce milionů lidí a ať je jakkoli rozšířen po světě. Mezinárodním jazykem nikdy nebude něco jiného, než jazyk umělý, a co se toho týče, esperanto již dokázalo, že má mnoho vlastností, jež jsou k tomu potřebné. (Leydenská univerzitní revue, 10. 10. 45. — Dle Espero Katolika, Jan. 1946.)

Maďarsko — Právě vyšlo první dvojčíslo literárního esperantského časopisu „Literatura mondo“. Redaktorem je univ. docent Dr. Kol. Kalocsay, jeden z nejlepších překladatelů světové literatury do esperanta mnoha původních prací v esperantu.

Norsko — V Oslo se ustavil akciový vydavatelství podnik, který bude vydávat esperantskou literaturu.

Rakousko — Ve Vídni znovu zahájila činnost státní zkušební komise pro zkoušky z esperanta, ustavená dekretem rakouského ministerstva školství. Předsedou je školní inspektor dr. Max Führling, členy: univ. prof. dr. Hugo Sirk, prof. dr. Brunhilde Flasch, ředitel Paul Glüxmann, šéfredaktor Nik. Hovorka a školní inspektor Hans Spitzer. Zkoušky budou dvakrát v roce. — Na státní technické akademii ve Vídni IX, Währinger Str. vyučuje se od listopadu m. r. esperantu. Lektorem je prof. dr. E. J. Görlich.

Švýcarsko — Švýcarská německá ilustrovaná revue „Der Naturfreund“, čtvrtletní orgán „Švýcarského turistického svazu přátel přírody“, přináší pravidelně celou stranu zpráv z esperantského světa pod názvem: „Die Ecke des Esperantisten“. (Adresa: Zentralausschuss des TVN, Postfach Sihlpost 365, Zürich.)

Svaz esperantských novinářů ustavil se právě v těchto dnech. Předsedou je vedoucí redaktor C. Himer Johansson, Oestegöten, Linköping, Švédsko, místopředsedou redaktor Rich. G. Nielsen, Langelands Tidende, Rudköping, Dánsko. Svaz přijímá pouze žurnalisty z povolání, kteří jsou členy odborových žurnalistických organizací. Přihlášky přijímá jednatel red. Einar Adamson v Göteborgu, Švédsko.

Esperantská liga dopravních zaměstnanců zahájila po válce opět činnost. Sídlo má v Paříži. Organizace má členy po celém světě a vydává měsíčník Interligilo s odbornými zprávami poštovními, dopravními, z oboru radiofonie a filatelie, mnohdy s četnými ilustracemi. Dosud vyšlo číslo švýcarské, belgické, bulharské, v přípravě je holandské a letos vyjde číslo československé. V každé zemi se již ustavily sekce Ligy, sdružující zaměstnance z těchto oborů a též sekce sběratelů známek (bez ohledu na příslušnost do těchto oborů). Hlavním delegátem Ligy je Ferd. Votrubec, vrch. pošt. taj. v. v., Praha VII., Jiřečkova 17.

KORESPONDI KUN ĈS. SAMIDEANOJ DEZIRAS

F-ino Jeanette Bertrand (20jara);

F-ino Angela Ortega (18jara);

S-o N. Dupny (22jara);

ĉiuj ĉe Cantine P. C. R. B. BERRE l'Etang (B. du R) Francio.

S-ro F. Weeke, instruisto, van Beverningstraat 125. Amsterdam. (Del. de IEL.)

Francaj skoltoj, kiuj deziras korespondi:

F-ino Dipre, lernantino, Beaurains par Arras, Pas-de-Calais.

Esperanta grupo de Franca Skoltismo, Artesia Provinco, Sekretario s-ro Tixier, 6, rue aux Ours, Arras.

S-ro Jean Cuvillier, profesoro, 15, rue de la Paix, Arras.

S-ro Bernard Flodrops, 65, rue de la République, Arras.

S-ro Jacques Barlet, studento, 52, rue Georges Clémenceau, Arras.

S-ro Jacques Gueudet, 15, rue de Lolliette, Arras.

S-ro Roger Decobert, lernanto, 23, rue de Lille, Arras.

S-ro André Hourriez, profesoro, Agny-les-Arras.

S-ro Germain Dumont, 18, rue Saint Pierre, Etaples, Pas-de-Calais.

S-ro Roger Morneau, 7, rue Cuvelette, Trith-le-Poirier, Nord.

S-ro Yves Dransart, 156, rue du Bloc, Douai, Nord.

Tiskový fond Svazu

Několik našich členů zaslalo spontánně dary s návrhem, aby byl založen při Svazu fond, který umožní vydavatelskou činnost ve větším rozsahu. Děkujeme jim za jejich dary i za správný podnět. Fond jsme zřídili. Přijímáme příspěvky do něho a budeme je účtovat na zvláštním účtě. Budeme vděční i za příspěvky zcela malé. Račte je zasílati na účet psp č. 9.602, Svaz esperantistů, Praha.

KURACISTOJ, kiuj volus kunlabori pri fondo de medicina revuo, kiun planas dro Karlo Mezei, universitata asistento en Debrecen (Hungario), turnu sin al li. Li volus ankaŭ ricevi anoncojn taŭgajn por medicina revuo.

Esperanto — jazykové pojítko národů

informační leták o esperantu a esperantském hnutí s krátkým kursem esperanta lze objednat u Jar. Šustra, Praha I, Benediktská. 10 výtisků 8 Kčs, 100 výtisků 70 Kčs, 1000 výtisků 600 Kčs. Opatřte všem svým známým, svým kolegům, přátelům, dejte do čítáren, lékařských a j. čekáren! Použijte při sbírání podpisů pro UNO!